

[Indenrigsministeren.]

ud over, at misbrugsproblemet forsøges sat ind i en større sammenhæng og helhed, foregår der konkret arbejde på ambulatorier, hospitaler, klinikker, ungdomscentre, beskyttede værksteder og pensionater og drives informationsarbejde gennem pjecer, møder, foredrag o. lign. Og sidst, men ikke mindst, foregår der et tværfagligt samarbejde, hvori deltager forskellige sociale institutioner og andre institutioner og instanser (politi, kriminalforsorg, undervisningssektoren f. eks.), bl. a. med det formål at koordinere det forebyggende arbejde.

Forsøg på at gå nye veje ses også; bl. a. har man i Randers i samarbejde mellem skoleforvaltning, arbejdsformidling og social- og sundhedsforvaltning lavet et behandlingssystem, hvori bl. a. indgår en alternativklasse, hvor truede unge går i skole 7 timer dagligt; heraf er de 4 timer lønnet og foregår på et træningsværksted;

at der flere steder arbejdes med og er planer om at udbygge og intensivere det tværfaglige samarbejde mellem alle relevante – for at forøge effekten af arbejdet, især på det forebyggende stader, herunder oplysningsarbejdet;

at der er bred enighed om, at det sociale aspekt ved behandlingen af misbruget må have en fremtrædende plads, og at man må være opmærksom på forhold i omgivelserne, der eventuelt skal ændres eller medinddrages i behandlingen.

Det fremgår endvidere, at alkoholmisbrugsproblemet må ansues ud fra en helhedsvurdering og ses som et symptom på lige fod med andre symptomer på dårlig trivsel.

Samarbejde på tværs af institutioner og sektorer er påkrævet, og det forebyggende arbejde må prioriteres højt.

Jeg omtalte i min indledning den formelle baggrund for, hvorfor jeg i dag giver denne redegørelse til folketinget. Den reelle baggrund er imidlertid en tilsyneladende udbredt antagelse: at især de unges stigende alkoholforbrug er et problem.

Det fremgår således også af retsudvalgets beretning af 4. juni 1976; antagelsen bygger formentlig bl. a. på pressens behandling af fænomenerne.

Pressen har imidlertid en tendens til at beskæftige sig med det usædvanlige – det sensationssprægede. Er der tilstrækkelig mange historier om unges umådeholdne alkoholforbrug,

har det enkeltstående tilfælde, det usædvanlige, en tendens til i befolkningens og dermed også i politikernes øjne at blive det normale, det sædvanlige.

Det første spørgsmål, man derfor må stille sig, er, om der er hold i påstanden om de unges store alkoholforbrug.

Svaret på spørgsmålet er, at det ved vi ikke noget præcist om. De foreliggende undersøgelser viser, at de unges brug af alkohol – ligesom den øvrige del af befolkningens – gennem den sidste 10 års periode har været stigende. Det fremgår videre, at det er normalt, at unge bruger alkohol.

En undersøgelse viser noget om, hvad der er *ualmindeligt* blandt de unge:

- at have et forbrug på over 20 genstande om ugen; for de yngste over 10,
- at drikke alene,
- kun at drikke med kammerater af samme køn,
- ikke at drikke med sine forældre,
- at drikke stærkt øl,
- slet ikke at drikke.

For mig at se er det nogle fornuftige normer for omgang med alkohol – eller for at bruge en anden terminologi: en fornuftig alkoholkultur.

Dette finder støtte hos den svenske psykiater Bo Löfgren, der i sin bog »Alkoholisme, menneske og samfund« omtaler flere undersøgelser, hvoraf han mener at kunne uddrage bl. a. følgende konklusioner:

- Det forekommer sandsynligt, at kulturer med begrænsede muligheder for at vise og udfolde følelser løber større risiko for at få alkoholproblemer.
- Hvis alkoholforbrug sker i grupper, helst omfattende begge køn, fungerer gruppen som en beskyttelse mod alkoholisme.
- Hvis alkoholforbrug er forbundet med isolering og udstødelse, synes dette at føre til et øget antal alkoholister.
- Hvis alkohol forekommer i familiesamvær og de unge fra en tidlig alder lærer at omgås alkohol, synes kun lidt alkoholisme at opstå.

De unge bliver før eller senere voksne. Et led i denne proces er at tilegne sig eller for den sags skyld forkaste de normer og holdninger, der af de unge opfattes som hørende hjemme i voksenverdenen, hvor det som bekendt er yderst normalt og socialt helt acceptabelt at have et vist alkoholforbrug.

Reageres der derfor af foruroligede voksne